

Kipu ja kärsimys – kansainvälinen perspektiivi

Kipu tuo mieleen aina ensin negatiivisia mielikuvia. Ensimmäinen tulee mieleen, että sitä vastaan on taisteltava kaikin mahdollisin keinoin ja kaikissa tilanteissa. Kuitenkin kipu on myös lahja.

Ollessani Nepalissa leprasairaalassa töissä sain nähdä, mitä kiputunnon puute saa aikaan. Kiputunto on tärkeä suojelemaan elimistöämme. Lepran pahimmat ongelmat aiheutuvat tuntoaistin vaurioitumisesta käsissä, jaloissa ja silmissä. Tunnoton jalassa pieni kivi kengässä hiertää päivässä ison haavan jalkaan, joka tulehduksensa voi johtaa koko jalan menettämiseen. Ilman kiputuntoa käsiin tulee helposti palovammoja, jotka johtavat somien menetykseen. On arvioitu, että normaalissa elämässä ilman kiputuntoa pieniä vammoja sattuu päivittäin kymmeniä. Kipuaistin menetys silmän pinnalla voi johtaa silmän vaurioitumiseen ja sokeuteen.

Kipuaisti onkin suuri lahja suojelemaan elämää.

Toisaalta nykyisessä työssäni kuntoutuslääkärinä olen tavannut useita kroonisesta kivusta kärsiviä henkilöitä. Heillä kipu ei välttämättä liity mitenkään normaaleihin kipua aiheuttaviin ärsykkeisiin tai se on aivan suhteeton verrattuna ärsykkeeseen. Kipu on menettänyt tehtävänsä elimistön suojaajana.

Kipuaistimuksen puuttuminen on vaarallista, mutta toisaalta kipuaistimus voi olla yliherkistynyt.

Sama periaate sopii myös omaantuntoomme. Se on annettu meille suojelemaan meitä. Jos omatunto ei ilmoita meille, kun teemme väärin, se on tunnoton tai kovettunut. Toisaalta omatunto voi olla yliherkkä. Voimme kokea syyllisyyttä asioista, jotka eivät ole väärin tai omatunto syyttää meitä asioista, jotka ovat jo saatu anteeksi. Omatunto on annettu meille ohjaamaan elämäämme ja varjelemaan meitä pahasta. Mutta sekin aisti voi yliherkistyä. Omaantuntoamme meidän tulisi kalibroida Raamatun mukaan. Sieltä voimme oppia, mikä on oikein ja mikä väärin. Sen mukaan meidän pitäisi myös oppia hyväksymään anteeksiantamus.

Sama asia pätee suhtautumisessa lähimmäisten kipuihin ja maailman kärsimykseen. Jos emme tunne ”kipua” nähdessämme kärsimystä, olemme kovettuneet liikaa. Maailman kärsimyksen näkemisen tulisi aiheuttaa meissä kipua, joka saa meidät toimimaan. Tämä kipu on tervettä, jos se saa meissä aikaan toimintaa, jolla pyrimme lievittämään kärsimystä. Toisaalta saatamme olla herkistyneet tämän kärsimyksen näkemiselle niin, että lamaannumme tai emme pysty ollenkaan näkemään hyviä asioita ja nauttimaan niistä. Jaksaksemme toimia maailman kärsimyksen lievittämiseksi, meidän tulisi tuntea siitä kipua niin, että se saa meidät toimimaan, mutta toisaalta pitää se hallinnassa niin, ettemme lamaannu sen takia ja että pystymme nauttimaan kauneudesta ja hyvistä asioista, joita kohtaamme.

Lääkintälähetys pyrkii lievittämään kärsimystä ja kipua. Siinä jaamme siitä hyvästä, mitä meillä on, mitä olemme saaneet. Se on lähimmäisenrakkauden osoittamista käytännössä. Lääkintälähetysessä kohtaamme kivun ja kärsimyksen yksilön tasolla, mutta lääkitä lähetys on myös ollut luomassa terveydenhuoltojärjestelmiä ja kehittämässä niitä. Esimerkiksi lepran vastaisessa taistelussa on kristillisillä lähetyksillä ollut merkittävä panos. Sekä yksilön kivun kohtaaminen että terveydenhuoltojärjestelmiin ja yhteisön terveydentilaan vaikuttaminen ovat arvokkaita asioita. Terveyslähetykset kohtaavat usein niitä, joiden hätä on suurin.

Jukka Knuutila
lähetyssihteeri